

BMEGEÁT -AKM1, -AT01, -BT11, -BM11   **ÁRAMLÁSTAN** (előadó: D.r Suda Jenő Miklós)

Az áramlástan alapjai (VBK, Körny.mérnök BSc, nappali+vizsgak.) $5 \times 18p = \text{max.} 90p$

Áramlástan (GPK lptermformaterv + Mechatr. BSc, nappali+vizsgak) $5 \times 14p = \text{max.} 70p$

KIDOLGOZÁSI IDŐ 120 perc

ÍRÁSBELI VIZSGA FELADATSOR

EREDMÉNYHIRDETÉS és SZÓBELI hely/idő: 14:15h, terem: D316B

A dolgozat aláírásával kijelentem, hogy a kihirdetett vizsgaszabályokat megértettem és tudomásul vettem, a dolgozatra saját kézzel írt név megegyezik a fényképes személyazonosító igazolványomon szereplő névvel.

ÜLŐHELY: Személyazonosság ellenőrzés	NEPTUN kód:	NÉV:
	ALÁÍRÁS:	

Dátum: 2019/12/19 Csüt 8:15h (kezdéstől 120 perc) HELY: KF51 (AudMax)

A megoldáshoz kék vagy fekete színnel író toll (piszkozathoz, ábrához ceruza), illetve szöveges adat tárolására nem alkalmas számológép használható. Ezen kívül bármilyen segédeszköz meg nem engedettnek minősül. A dolgozat aláírás nélkül érvénytelen. Olvassa el figyelmesen a feladatokat! Csak erre a feladatlapra dolgozhat! Jelölje egyértelműen (pl. áthúzással) azt a részt, melyet ne értékeljek a javítás során!

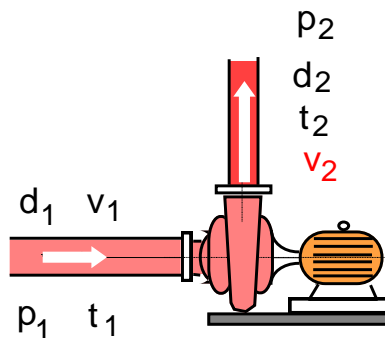
1.FELADAT

Egy nyomásfokozó (1,5bar $\rightarrow$ 6bar) kompresszor „2” jelű nyomóoldali keresztmetszetén ismert $q_{v,2} = 9 \text{ m}^3/\text{h}$ állandó térfogatáramú levegő áramlik át. A kompresszor szívó- ill. nyomóoldali keresztmetszeteinek átmérői (d_1 ill. d_2), valamint ezekben a keresztmetszetekben a levegő nyomása (p_1 ill. p_2) és hőmérséklete (t_1 ill. t_2) is ismertek.

ADATOK: $d_1 = 60 \text{ mm};$ $d_2 = 20 \text{ mm};$
 $p_1 = 1,5 \cdot 10^5 \text{ Pa};$ $p_2 = 6 \cdot 10^5 \text{ Pa};$
 $t_1 = 30^\circ \text{ C};$ $t_2 = 60^\circ \text{ C};$ $R = 287 \text{ J}/(\text{kg} \cdot \text{K});$

KÉRDÉSEK: Határozza meg a be- ill. kilépő keresztmetszetekben az átlagsebességet és a kompresszor által szállított közeg tömegáramát!

MEGOLDÁS (a lap túloldalán is folytathatja)

1. PÉLDA	
2. PÉLDA	
3. PÉLDA	
4. PÉLDA	
5. PÉLDA	
Ipari termék- és formatervező + Mechatronikus AT01-BT11-BM11	/max.70p
Környezetmérnök AKM1 írásbeli	/max.90p
SZÓBELI VIZSGA (max.10p/min.4p) TÉTEL Nr.: [ ]:[ ]	
ÉVKÖZI PONT AT01-BT11 mérés (max. 20pont)	
ÉVKÖZI PONT fakZH pluszpont (max.+15p)	
ÖSSZPONTSZÁM	100p/
ÉRDEMJEJGY:	
ALÁÍRÁS	oktató aláírása
	A kapott érdemjegyet tudomásul veszem
	hallgató aláírása

2. FELADAT

Egy felül zárt, $p_t=4 \cdot 10^5$ Pa nyomású, vízzel ($H=2$ m) töltött tartályhoz két különböző átmérőjű és hosszúságú, vízszintes csőszakasz csatlakozik. A csővégi gömbcsap teljesen zárt.

FELTÉTELEK: $\mu=0$, $\rho=\text{áll.}$, $A_{\text{tartály}} \gg A_{\text{cső}}$; Átmeneti

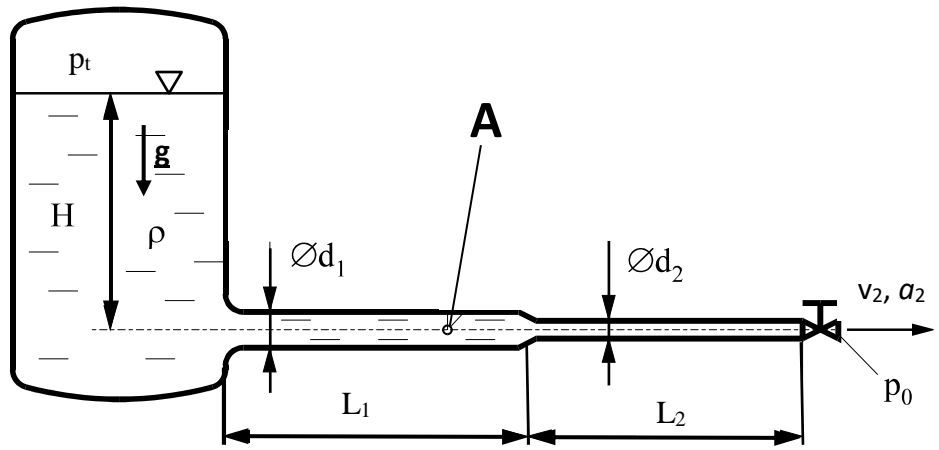
idomok és gömbcsap hosszai elhanyagolható. A gömbcsap be- és kiáramlási keresztmetszete azonos. **ADATOK:** $p_0=10^5$ Pa; $\rho=10^3$ kg/m³; $L_1=30$ m; $L_2=20$ m; $d_1=100$ mm; $d_2=50$ mm; $g=10$ N/kg;

KÉRDÉSEK:

A) Számítsa ki a víz csővégi gyorsulását a gömbcsap hirtelen nyitásának $t_0=0$ s időpillanatában! $a_2=?$

B) Számítsa ki a csővégi kiáramlási sebességet abban a nyitás utáni t időpillanatban ($0 < t < \infty$), amikor a csővégi gyorsulás pont a negyede az A pontban kiszámoltnak! ($a_{2,B}=0,25 \cdot a_{2,A}$) $v_{2,B}=?$

C) Mekkora stacioner állapotban az „A” pontbeli statikus nyomás? $p_{\text{st},A}=?$

MEGOLDÁS (a lap túloldalán is folytathatja)

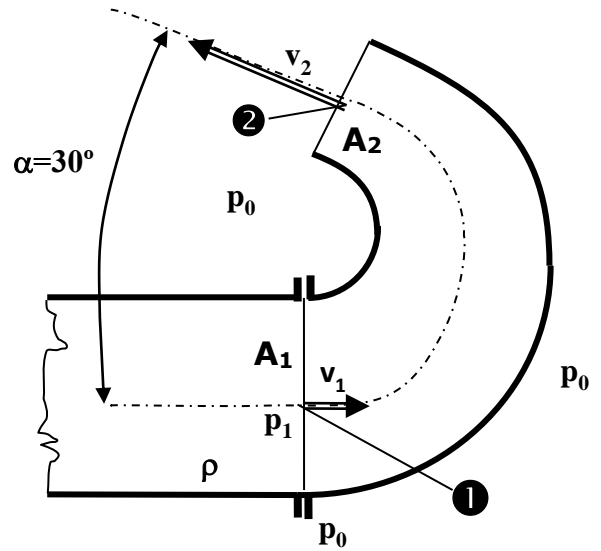
3. FELADAT

Egy $A_1=0,1\text{m}^2$ keresztmetszetű cső végén egy áramlás irányban szűkülő ($A_2=A_1/2$) könyökidom ($\alpha=30^\circ$) van. A teljes idom a vízszintes síkban fekszik. Az A_1 keresztmetszeten meleg ($\rho=1\text{kg/m}^3$) levegő áramlik ismert $v_1=20\text{m/s}$ átlagsebességgel. A „2” keresztmetszeten a levegő a szabadba áramlik ki.

FELTÉTELEK: $\mu=0$; $\rho=\text{áll.}$; $p_0=10^5\text{Pa}$; stacioner áramlás, a nehézségi erőtér hatása elhanyagolható.

KÉRDÉS: Határozza meg az idomra ható R erőt!

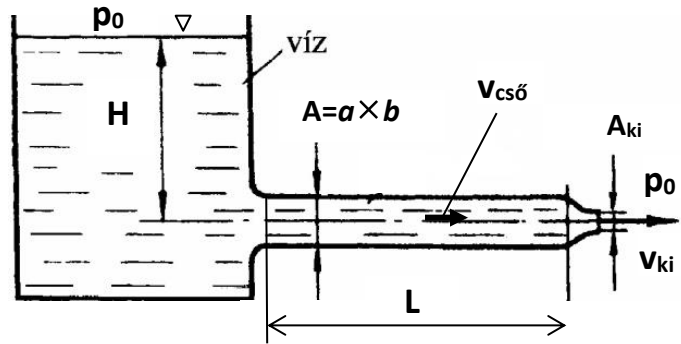
Megjegyzés: Kérem, rajzolja be az ábrába az Ön által felvett koordinátarendszert és az ellenőrző felületet! Ezek nélkül a megoldása nem értelmezhető!

MEGOLDÁS (a lap túloldalán is folytathatja)

5) FELADAT

A téglalap keresztmetszetű, hidraulikailag sima cső veszteségmentesen csatlakozik egy ismeretlen H szintig vízzel töltött, szabadfelszínű tartályhoz. A víz a vízszintes tengelyű cső teljes keresztmetszetét kitöltve a csővégi, veszteségmentes konfúzoron ($A_{ki}=A/2$) keresztül a csővégi $v_{ki}=4\text{m/s}$ átlagsebességgel áramlik ki a szabadba.

FELTÉTELEK: $\mu \neq 0$; $\rho = \text{áll.}$; stacioner áramlás, $A_t \gg A$

ADATOK: $L=30\text{m}$, $a=120\text{mm}$; $b=60\text{mm}$; $p_0=10^5\text{Pa}$; $\rho=10^3\text{kg/m}^3$; $\mu=10^{-3}\text{kg/(m}\cdot\text{s)}$

KÉRDÉSEK: A) Számítsa ki a csatorna egyenértékű átmérőjét (d_e), a Reynolds-számot (Re_d) és a csősúrlódási tényező értékét (λ)!

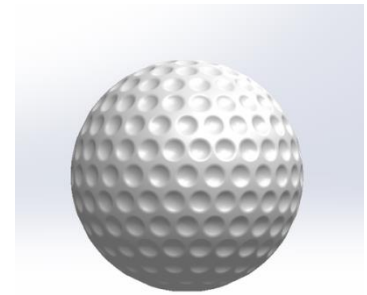
B) Mekkora H vízszintet kell biztosítani ehhez az áramlási állapothoz? $H=?$

MEGOLDÁS (a lap túloldalán is folytathatja)

4) FELADAT

Egy $D=42,7\text{mm}$ átmérőjű valós golflabda felnagyított, 10:1 méretarányú modelljére vonatkozó aerodinamikai méréseket végzünk szélcsatornában. A nyugvó levegőben az éppen 180km/h sebességgel mozgó valós golflabda körüli valós áramláshoz hasonló áramlási körülményeket kell biztosítanunk a szélcsatorna modellmérésen. A golflabda-modell mért ellenállástényezője $c_e=0,2$. A golflabda körüli áramlásra a jellemző hosszlépték (l_0) mindig a labda átmérője (valós és modell esetben is). **ADATOK:**

ADATOK		VALÓS	MODELL
Megnevezés	mértékegység		
közeg		levegő	levegő
sűrűség (ρ)	kg/m^3	1,2	1,2
hőmérséklet (t)	$^{\circ}\text{C}$	25	25
viszkozitás (ν)	m/s^2	$15,5 \cdot 10^{-6}$	$15,5 \cdot 10^{-6}$
megfúvási jell. sebesség (v_0)	km/h	180	?
térerősségvektor (g)	N/kg	9,81	9,81
ellenállástényező (c_e)	1	0,2	0,2

KÉRDÉSEK:

- A) Indokolja, hogy a mérés során mely hasonlósági szám azonosságát kell biztosítani!
- B) Mekkora megfúvási sebességet kell beállítani a szélcsatornában? Válaszát számítással indokolja!
- C) Számítsa ki a szélcsatorna mérés esetére a kézre ható F_e ellenálláserőt ($F_e=?[\text{N}]$) és aerodinamikai veszteségteljesítményt ($P_{ae}=?[\text{W}]$)!

MEGOLDÁS (a lap túloldalán is folytathatja)